



© Видавець Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України, 18.07.2026

Це – препринт відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND 4.0

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.uk>

Автор підтверджує, що даний препринт відповідає всім вимогам Договору приєднання

https://arxiv.nas.gov.ua/public/accession_agreement.html

Технічне завдання на розроблення дослідного зразка експертної системи підтримки прийняття рішень на основі штучного інтелекту

Будник Микола ^[0000-0002-4020-0213], Кирило Малахов ^[0000-0003-3223-9844], Владислав
Каверинський ^[0000-0002-6940-579X], Олександр Палагін ^[0000-0003-3223-1391], Петро Стецюк ^[0000-0003-4036-2543], Віктор Стовба ^[0000-0003-3023-5815], Ілля Чайковський ^[0000-0002-4152-0331], Ольга Хом'як
^[0000-0002-5384-9070], Дарія Нікітук ^[0000-0002-9639-5232]

Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України, пр. Академіка Глушкова, 40, Київ, 03187, Україна

budnykmykola@gmail.com

Анотація. Актуальність роботи зумовлена швидким розвитком засобів генеративного штучного інтелекту (ШІ), зокрема великих мовних моделей та їх впровадженням в усі сфери суспільного життя. Одна з потенційних важливих галузей застосування – це медицина та охорона здоров'я, де вирішальне значення має точність та своєчасність діагностики чи лікуванні пацієнтів. Розроблене ТЗ містить детальний опис вимог до структурних і функціональних характеристик експертної системи (ЕС), алгоритмів та математичних моделей супроводу пацієнтів та оптимізації їх траєкторій лікування чи реабілітації. Зокрема, висвітлені підстави для створення, мета та джерела розробки, завдання, які вирішує ЕС. Відібрано перелік нормативно-технічних документів, які регулюють вимоги до ЕС. Сформульовано основні вимоги до ЕС, у тому числі вимоги до складу, вимоги до призначення, медичні вимоги, вимоги до якості та відповідального застосування ШІ.

Встановлені специфічні вимоги до алгоритмів супроводу пацієнтів, зокрема вимоги до алгоритмів побудови пацієнто-центричних реабілітаційних програм, вимоги до алгоритмів підтримки прийняття рішень при прогнозуванні стану пацієнта за допомогою LASSO регресії, вимоги до алгоритмів ЕКГ діагностики, вимоги до засобів оцінки рухомості суглобів, вимоги до аналізу тепловізійних зображень пацієнта. Суттєвим аспектом ТЗ є наявність вимог до персонального помічника на основі ШІ, які включають постановку мети і завдання, функціональні та нефункціональні вимоги, технологічні аспекти, етапи реалізації, а також вимоги до документації. Наприкінці визначені переваги розробки з точки зору телемедицини та ШІ.

Ключові слова: великі мовні моделі, штучний інтелект, технічне завдання, експертна система, телемедицина, теледіагностика.

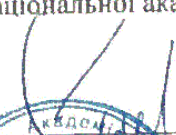
ПОГОДЖУЮ

Завідувач кафедри медичної інформатики
Тернопільського національного медичного
університету імені І.Я. Горбачевського
Міністерства охорони здоров'я України
Науковий керівник Договору на виконання
науково-технічної роботи за державним
замовленням № ДЗ/164-2025 від 12.02.2025р

 Дмитро ВАКУЛЕНКО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
Інституту кібернетики
імені В.М. Глушкова
Національної академії наук України

 Олександр ХІМІЧ



ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ

на розроблення дослідного зразка
експертної системи підтримки прийняття
рішень на основі штучного інтелекту

Головний науковий співробітник відділ 220
Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова
Національної академії наук України
Науковий керівник Договору на виконання
науково-дослідної роботи № 365/1796 від
28.05.2025 року

 Микола БУДНИК

КИЇВ 2025

РОЗРОБНИКИ:

Будник Микола Миколайович, д.т.н., головний науковий співробітник
Палагін Олександр Васильович, д.т.н., заступник директора
Стецюк Петро Іванович, д.ф.-м.н., завідувач відділу
Чайковський Ілля Анатолійович, к.м.н., провідний науковий співробітник
Каверинський Владислав Володимирович, к.т.н., старший науковий співробітник
Стовба Віктор Олександрович, доктор філософії, старший науковий співробітник
Хом'як Ольга Миколаївна, к.ф.-м.н., старший науковий співробітник
Малахов Кирило Сергійович, науковий співробітник
Нікітюк Дарія Вікторівна, молодший науковий співробітник

ПЕРЕЛІК ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ ТА СИМВОЛІВ

БД	база даних
ВММ	великі мовна модель (ВММ) або LLM (Large Language Models),
ВПО	Вимушено переміщена особа
ДСТУ	державний стандарт України
ІК НАНУ	Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України
ІТ	Інформаційна технологія
ЕКГ	електрокардіографічний
ЕС	експертна система
НДР	науково-дослідна робота
НТР	науково-технічна робота
НСЗУ	Національна служба здоров'я України
НТД	нормативно-технічний документ
НФДУ	Національний фонд досліджень України
ТДП	теледіагностична платформа
ТЗ	технічне завдання
ТНМУ	Тернопільський національний медичний університет імені І.Я.Горбачевського
ІІ	штучний інтелект
API	прикладний програмний інтерфейс (англ.)
RAG	Retrieval-Augmented Generation (технології додаткового пошуку)
MCP	Model Context Protocol (відкритий протокол, який забезпечує інтеграцію між додатками ВММ і зовнішніми джерелами даних та інструментами)

ЗМІСТ

№	Назва розділу/пункту	Стор
РОЗДІЛ 1. ВСТУП		
1.1	Підстави для створення розробки	5
1.2	Мета розробки	5
1.3	Джерела розробки	5
1.4	Проблеми, які вирішує розробка	5
1.5	Організація-розробник	6
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЕКСПЕРТНОЇ СИСТЕМИ		
2.1	Вимоги нормативно-технічних документів	6
2.2	Вимоги до складу	7
2.3	Вимоги до призначення	7
2.4	Медичні вимоги	7
2.5	Вимоги до якості та відповідального застосування ІІІ	8
РОЗДІЛ 3. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ РОЗРОБКИ		8
РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО АЛГОРИТМІВ СУПРОВОДУ ПАЦІЄНТІВ		
4.1	Вимоги до алгоритмів побудови пацієнтоцентричних реабілітаційних програм	9
4.2	Вимоги до алгоритмів підтримки прийняття рішень при прогнозуванні стану пацієнта за допомогою LASSO регресії	9
4.3	Вимоги до алгоритмів ЕКГ діагностики	10
4.4	Вимоги до засобів оцінки рухомості суглобів та аналізу тепловізійних зображень пацієнта	12
РОЗДІЛ 5. ВИМОГИ ДО ПЕРСОНАЛЬНОГО ІІІ ПОМІЧНИКА		
5.1	Мета і завдання	15
5.2	Вимоги до помічника	17
5.3	Технологічні аспекти	17
5.4	Етапи реалізації	18
5.5	Вимоги до документації та висновки	19
РОЗДІЛ 6. ПЕРЕВАГИ РОЗРОБКИ		
6.1.	У галузі телемедицини	19
6.2	У галузі штучного інтелекту	20
	Список посилань	22

РОЗДІЛ 1. ВСТУП

1.1 ПІДСТАВИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ РОЗРОБКИ

Розробка виконується в рамках реалізації Договору між Міністерством освіти і науки України та Тернопільським національним медичним університетом імені І.Я.Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України на виконання науково-технічної роботи (НТР) за державним замовленням на науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію «Розроблення персоналізованої теледіагностичної платформи із штучним інтелектом для лікаря та пацієнта» від 12.02.2025 року №ДЗ/164-2025 (науковий керівник - д.б.н., професор Вакуленко Дмитро Вікторович, завідувач кафедри медичної інформатики), № держреєстрації 0125U001036 від 13.02.2025.

1.2 МЕТА РОЗРОБКИ

Розробити дослідний зразок експертної системи (далі – ЕС) на основі штучного інтелекту (далі – ШІ), що забезпечить персоналізовану теледіагностичну платформу (ТДП) засобами для супроводу, прогнозування та попередження прояву можливих ускладнень, зокрема для реабілітації постраждалих з травмами та порушеннями функції різних систем організму, спричинених військовими діями.

1.3 ДЖЕРЕЛА РОЗРОБКИ

Договір на виконання науково-дослідної роботи «Розроблення дослідного зразка експертної системи підтримки прийняття рішень на основі штучного інтелекту» між Тернопільським національним медичним університетом імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України та Інститутом кібернетики ім. В.М. Глушкова Національної академії наук України № 365/1796 від 28.05.2025 року (код ДК 021:2015 - 73120000-9 Послуги у сфері експериментальних розробок) [1].

1.4 ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ВИРІШУЄ РОЗРОБКА

На сьогодні в Україні існує нагальна потреба у розширенні обсягів телемедичних послуг, зокрема мережі теледіагностичних та телереабілітаційних послуг. Це зумовлено в першу чергу військовим станом, великою кількістю ВПО, населення, яке потребує якісної діагностики, консультування, реабілітаційної допомоги як внаслідок загальних захворювань, так і військових дій та інших травм, що потребує оптимізації роботи всіх ланок медицини (первинної, спеціалізованої та реабілітаційної).

З іншого боку сучасним трендом у світі є впровадження цифрових інструментів у систему охорони здоров'я, що дозволить підвищити ефективність діагностики та лікування, забезпечити персоналізований супровід пацієнта. У цьому зв'язку, важливим завданням є використання алгоритмів ШІ для забезпечення підвищення точності діагностики, прогнозування та виявлення ризиків розвитку захворювань, оптимізації планів лікування та реабілітації.

1.5 ОРГАНІЗАЦІЯ-РОЗРОБНИК

Розробник - Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України (ІК НАНУ) – провідна наукова установа НАНУ, яка має відповідних фахівців з багаторічним досвідом у математичному моделюванні, програмуванні, розробці інформаційних систем, зокрема медичних, розв'язуванні прикладних задач математичної оптимізації, розробки інтелектуальних ІТ, створенню інформаційно-вимірювальних систем біомедичного призначення. Фахівці Інституту будуть залучені до виконання робіт з розроблення експертної системи, її інтегрування із засобами ТДП, тестування та апробації в умовах потенційного споживача. Зазначена ЕС призначена для підтримки прийняття рішень на основі ІІІ для лікарів первинної, спеціалізованої, реабілітаційної медицини, а також для пацієнтів з метою оптимізації траєкторії діагностично-лікувального процесу.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЕКСПЕРТНОЇ СИСТЕМИ

2.1 ВИМОГИ НОРМАТИВНО-ТЕХНІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ

1) Розробка в першу чергу повинна відповідати вимогам, наведеним в Технічному завданні (далі - ТЗ) на виконання науково-дослідної роботи (НДР) «Розроблення дослідного зразка експертної системи підтримки прийняття рішень на основі штучного інтелекту», що є Додатком 1 до Договору № 365/1796 від 28.05.2025 року між ТНМУ та ІК НАНУ [1].

2) Як складова частина теледіагностичної платформи (ТДП) повинні виконуватися вимоги Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування телемедицини», Наказ МОЗ України від 17.09.2022 року № 1695 «Про затвердження Порядку надання медичної та/або реабілітаційної допомоги із застосуванням телемедицини на період дії воєнного стану в Україні».

З точки зору вимог технічних стандартів та інших нормативно-технічних документах (НТД) найбільш релевантні вимоги викладено в національних стандартах:

3) ДСТУ 3973-2000 “Правила виконання НДР. Загальні положення”

4) ДСТУ 3627:2005 “Вироби медичні. Розроблення і ставлення на виробництво. Основні положення”.

5) Технічні вимоги до електронної медичної інформаційної системи для її підключення до центральної бази даних електронної системи охорони здоров'я. Київ: Національна служба здоров'я України. 186 с. (наказ НСЗУ № 540 від 18.09.2024 р.)

6) Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій ІІІ в ЗВО. Квітень 2025 р. Київ: Мінцифри України, МОН України. 56 с.

Також, в розробці буде використано наявний попередній досвід ІК НАНУ щодо розробки хмарних платформ та ІІІ, зокрема виконаних в рамках проєктів Національного фонду досліджень України (НФДУ):

7) проєкт НФДУ № 2020.01/0245 «Трансдисциплінарна інтелектуальна інформаційно-аналітична система супроводження процесів реабілітації при пандемії (TISP)» (2020-2021)

8) проєкт НФДУ № 2021.01/0136 «Розробка хмарної платформи пацієнт-центричної телереабілітації онкологічних хворих на основі математичного моделювання» (2023-2024)

Перелік основних публікацій, оприлюднених у наукових виданнях, в яких викладено результати попередніх досліджень, а також інтелектуальна власність розробника, найбільш дотична до даної розробки, наведена в списку посилань.

2.2. ВИМОГИ ДО СКЛАДУ

ЕС повинна включати наступні функціональні модулі:

- 1) модуль супроводу пацієнта для лікарів первинної (сімейної) медицини;
- 2) модуль супроводу пацієнта для лікарів спеціалізованої медицини;
- 3) модуль супроводу пацієнта для лікарів реабілітаційної медицини;
- 4) модуль персонального помічника для пацієнта.
- 5) Настанова користувача досвідного зразка експертної системи.

2.3. ВИМОГИ ДО ПРИЗНАЧЕННЯ

В результаті повинна бути створена ЕС, призначена для підтримки прийняття рішень на основі ІІІ для лікарів первинної, спеціалізованої, реабілітаційної медицини, та пацієнтів для оптимізації траєкторії діагностично-лікувального процесу пацієнта.

Розроблена ЕС повинна:

- 1) забезпечити роботу у складі персоналізованої теледіагностичної платформи із штучним інтелектом для лікаря та пацієнта;
- 2) інтегрувати засоби штучного інтелекту в теледіагностичну платформу;
- 3) підтримувати 24/7 задіяні групи медиків: сімейних лікарів, хірургів, кардіологів, неврологів, лікарів спортивної медицини, реабілітологів;
- 4) використовуватись в телемедичній допомозі пацієнтам.

2.4 МЕДИЧНІ ВИМОГИ

Розроблена ЕС повинна забезпечити оцінку:

- 1) функціональної здатності серцево-судинної, нервової системи, опорно-рухового апарату;
- 2) рівня психологічних проблем (депресія, виснаження тощо);
- 3) ризику розвитку легеневих, серцевих захворювань;

4) функціонального стану систем та органів (оцінка енергетичного обміну, роботи серцево-судинної системи, жіночого здоров'я);

5) ефективність індивідуального підбору діагностичної, терапевтичної та реабілітаційної траєкторій.

2.5 ВИМОГИ ДО ЯКОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ІІІ

1) точність та надійність, що безпосередньо впливає на якість медичного обслуговування;

2) мінімізація помилок та забезпечення відповідності медичним стандартам;

3) відповідальне застосування ІІІ в медицині для прийняття клінічних рішень,

4) Етичні питання щодо забезпечення справедливого доступу до медичних послуг та захисту прав пацієнтів.

РОЗДІЛ 3. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ РОЗРОБКИ

№ етапу	Назва етапу	Термін виконання	Результати
1	Розроблення технічного завдання на дослідний зразок експертної системи	травень — червень 2025 р.	Технічне завдання на дослідний зразок експертної системи, що включає: алгоритм персоналізованого супроводу пацієнта для лікарів первинної (сімейної) медицини; алгоритми персоналізованого супроводу пацієнта для лікарів спеціалізованої медицини; алгоритм персоналізованого супроводу пацієнта для лікарів реабілітаційної медицини, персональний помічник для пацієнта.
2	Розроблення функціональних модулів дослідного зразка експертної системи	липень — грудень 2025 р.	Створено програмний код функціональних модулів дослідного зразка експертної системи: модуль супроводу пацієнта для лікарів первинної (сімейної) медицини; модуль супроводу пацієнта для лікарів спеціалізованої медицини; модуль супроводу пацієнта для лікарів реабілітаційної медицини; модуль персонального помічника для пацієнта.

3	Налагодження, тестування та апробація дослідного зразка експертної системи, розроблення експлуатаційної документації.	Січень — квітень 2026 року	Створено програмний код функціональних модулів дослідного зразка експертної системи, доопрацьовано його за результатами налагодження, тестування та апробації в робочих умовах потенційного споживача. Розроблено Настанову користувача дослідного зразка експертної системи.
---	---	---	--

РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО АЛГОРИТМІВ СУПРОВОДУ ПАЦІЄНТІВ

4.1 ВИМОГИ ДО АЛГОРИТМІВ ПОБУДОВИ ПАЦІЄНТОЦЕНТРИЧНИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОГРАМ

У роботах [2-4] побудовано набір задач **оптимального вибору кількості втручань** для мультидисциплінарної команди фахівців, які виконують реабілітаційну програму пацієнта. Виконання реабілітаційної програми визначається переходом від більших значень початкових параметрів стану пацієнта до менших значень кінцевих (terminal) параметрів за рахунок впливу фахівців на значення параметрів стану пацієнта. Задачі сформульовано у вигляді задач математичного програмування з лінійним та квадратичним критеріями. Лінійний критерій використовується для знаходження оптимальних за вартістю, а квадратичний критерій – для оптимальних за зваженістю реабілітаційних програм пацієнта.

Алгоритми побудови пацієнтоцентричних реабілітаційних програм повинні базуватися на розв'язанні задач цілочислового лінійного програмування для визначення реабілітаційної програми мінімальної вартості та цілочислового квадратичного програмування для визначення реабілітаційної програми мінімальної зваженості. Для розв'язання задач математичного програмування буде використана мова моделювання AMPL [5] та солвер Gurobi [6]. Будуть також розроблені алгоритми на основі методу послідовного аналізу варіантів [7] та їх реалізації мовами програмування Octave та Python.

Алгоритми можуть бути використані для корегування цільових (кінцевих) параметрів реабілітаційної програми, які узгоджуються спільно пацієнтом та лікарем фізичної та реабілітаційної медицини (ФРМ).

4.2 ВИМОГИ ДО АЛГОРИТМІВ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ПРИ ПРОГНОЗУВАННІ СТАНУ ПАЦІЄНТА ЗА ДОПОМОГОЮ LASSO-РЕГРЕСІЇ

У роботах [4,8-9] розглянуто та побудовано математичну модель для **прогнозування психологічних індикаторів стану пацієнта** на основі кардіологічних даних на основі лінійної регресійної моделі з критерієм найменших модулів у степені $1 \leq p \leq 2$. Для визначення параметрів цієї моделі використовувався метод еліпсоїдів Шора та його відповідна реалізація мовою Octave. Метод еліпсоїдів продемонстрував свою ефективність в знаходженні параметрів моделі з декількома сотнями спостережень та декількома десятками змінних з заданою точністю.

Для визначення параметрів лінійної регресійної моделі за умов наявності лінійних залежностей між факторами буде використана **модель з L_1 -регуляризациєю (LASSO-регресія)**. Окрім цього, з метою прискорення процедури знаходження параметрів моделі та опрацювання наборів даних зі значно більшою кількістю спостережень та змінних, буде використано r -алгоритм та його відповідна реалізація мовою програмування Python та низкою бібліотек (NumPy, SciPy, Pandas).

Вказана модель та програмна реалізація алгоритму дозволять побудувати модель з оптимальною кількістю факторів для прогнозування психологічних показників стану пацієнта, а також знаходити параметри моделі з заданою точністю.

4.3 ВИМОГИ ДО АЛГОРИТМІВ ЕКГ ДІАГНОСТИКИ

4.3.1 Вимоги до реєстратора ЕКГ-сигналу:

1. вимогам стандарту безпеки ІЕС 601-1, клас CF;
2. захист входів ЕКГ від імпульсів дефібрилятора, ІЕС 601-2-27;
3. високий вхідний опір, відсутність роздільних конденсаторів;
4. 24 розрядний дельта-сигма АЦП з частотою перетворення до 32кГц;
5. Цифрова обробка сигналів на базі 32-х розрядного мікроконтролера ряду ARMCORTEX-M3;
6. Контроль обриву електродів;
7. широкий вибір типів кабелів відведень;
8. гальванічна розв'язка аналогової і цифрової частин, ≥ 5000 В (RMS);
9. сучасна система управління на базі 32-х розрядного мікроконтролера типу ARMCORTEX-M4, операційна система, віддалене оновлення внутрішнього програмного забезпечення;
10. інтерфейси зв'язку: бездротові – Bluetooth;
11. елементи керування - механічна кнопка - включення / вимикання реєстратора;
12. контроль передачі даних, автовимикання при простої, мінімальне споживання в режимі очікування;
13. міцний корпус з АВС-пластику, зручна система фіксації реєстратора.

4.3.2 Основні технічні параметри для каналу ЕКГ:

1. Границі відносної похибки при вимірюванні напруги:
 - в діапазоні 0,1 – 0,5 мВ $\pm 5\%$,
 - в діапазоні 0,5 – 4 мВ $\pm 5\%$.
2. Границі відносної похибки встановлення чутливості $\pm 3\%$.
3. Границі відносної похибки реєстрації калібруючого сигналу $\pm 2\%$.

4. Нелінійність амплітудної характеристики не більше $\pm 2\%$.
5. Постійна часу не менше 5 с.
6. Нерівномірність амплітудно-часової характеристики:
 - в діапазоні 0,5 – 60 Гц, не більше від мінус 5 до 0 %;
 - в діапазоні 60 – 75 Гц, не більше від мінус 12 до 0 %.
7. Границі відносної похибки при вимірюванні інтервалів часу $\pm 2\%$.
8. Вхідний імпеданс не менше 50 МОм.
9. Границі відносної похибки установлення швидкості руху носія запису $\pm 2\%$.
10. Коефіцієнт ослаблення синфазних сигналів не менше 100000.
11. Напруга внутрішніх шумів, приведених до входу не більше 15 мкВ.

4.3.3 Вимоги до аналізу ЕКГ-сигналу у первиній ланці медичної допомоги

Варіант 1: Реєстрація ЕКГ-сигналу в I-му стандартном відведенні

- автоматична ідентифікація основних характерних точок електрокардіограми;
- Обчислення амплітудно-часових параметрів ЕКГ;
- зберігання в пам'яті комп'ютера електронної картки пацієнта;
- ведення комп'ютерної БД, яка включає сигнали та таблицю показників;
- генерація електронного звіту, який включає ЕКГ-криві, таблицю показників та ЕКГ заключення.
- Автоматичний аналіз порушень ритму серця а саме тих, що належать до категорії небезпечних (major) порушень ритму за Міннесотським кодуванням відповідно до Prineas, R. J., et al. [10];

Варіант 2: одночасна реєстрація 12-ти ЕКГ сигналів;

- автоматична ідентифікація основних характерних точок електрокардіограми;
- Обчислення амплітудно-часових параметрів ЕКГ;
- Формування кваліфікованого медичного висновку на основі одного із загальноприйнятих алгоритмів аналізу ЕКГ, наприклад UCL алгоритму та його коментар вбудованою експертною системою. Аналізу підлягають лише суттєві (major) порушення електрокардіограми за Міннесотським кодуванням відповідно до Prineas, R. J., et al. [10];
- зберігання в пам'яті комп'ютера електронної картки пацієнта;
- ведення комп'ютерної БД, яка включає сигнали та таблицю показників;
- генерація електронного звіту, який включає ЕКГ криві, таблицю показників та ЕКГ заключення.

4.3.4 Вимоги до аналізу ЕКГ-сигналу у вторинній ланці медичної допомоги

- одночасна реєстрація 12-ти ЕКГ сигналів;
- автоматична ідентифікація основних характерних точок електрокардіограми;

- обчислення амплітудно-часових параметрів ЕКГ;
- формування кваліфікованого медичного висновку на основі загальноприйнятого алгоритму аналізу ЕКГ, наприклад UCL алгоритму та його коментар вбудованою експертною системою. Аналізу підлягають усі (major та minor) порушення електрокардіограми за Міннесотським кодуванням відповідно до Prineas, R. J. . [10].
- зберігання в пам'яті комп'ютера електронної картки пацієнта;
- ведення комп'ютерної БД, яка включає сигнали та таблицю показників;
- генерація електронного звіту, який включає ЕКГ-криві, таблицю показників та ЕКГ заключення.

4.4 ВИМОГИ ДО ЗАСОБІВ ОЦІНКИ РУХОМОСТІ СУГЛОБІВ ТА АНАЛІЗУ ТЕПЛОВІЗІЙНИХ ЗОБРАЖЕНЬ ПАЦІЄНТА

4.4.1 Мета та призначення.

Створити програмні засоби аналізу позиції частин тіла, рухливості суглобів по даним, що отримуються з аналізу фотографій, відеозаписів, показників датчиків, а також для аналізу розподілу температури тіла за даними інфрачервоних тепловізорів для лікарів первинної, спеціалізованої та реабілітаційної медицини.

Програмні засоби призначені для:

- обчислення положення заданих напрямків тіла, змін кутів згинання суглобів під час виконання фізичних вправ, кутові швидкості та прискорення руху кінцівок людини, а також діапазон їх рухливості на основі вхідних координат заданих реперних точок та зміну їх положення у часі;
- обчислення розподілу температур на тілі людини (карти ізотерм із заданим кроком), кількісних показників (наприклад різницю температур між заданими ділянками та інші) на основі тепловізійного зображення людини.

4.4.2 Завдання

1. Створення програмних засобів оцінки рухливості суглобів:

- Розробка і реалізація алгоритмів визначення заданих напрямів у трьох проекціях та кутів між ними.
- Розробка і налаштування засобів згладжування часових послідовностей, та виключення викидів різного походження.
- Розробка засобів визначення діапазонів рухливості, змінення у часі швидкостей та прискорень з урахуванням локальних, в тому числі артефактних, рухів.
- Створення і оптимізація роботи відповідної програмної системи як сервісу, з можливістю автоматичного та ручного налаштування параметрів та визначених показників для виконання певних вправ пацієнтом.
- Адаптування розроблених засобів для роботи як з даними, отримуваними з аналізу відеозаписів, так і з показань датчиків руху.

2. Створення програмних засобів обробки тепловізійних даних пацієнта:

- Застосування алгоритмів аналізу зображень для розробки модулю визначення ізотерм на матриці пікселів зображення.
- Калібрування і налаштування параметрів визначуваних показників.
- Створення діагностичних інструментів для аналізу теплових карт зображень тіла пацієнта.
- Створення сервісу для обробки і аналізу обробки тепловізійних даних пацієнта, що надходять у заданому форматі.

4.4.3 Функціональні вимоги.

1. Вхідні дані.

Система повинна приймати на вхід дані аналізу зображення, відео, або датчиків у заданому структурованому JSON форматі. При цьому, формат даних має бути уніфікованим, незалежно від джерела. Дані одного зображення подаються, як для одного кадру відео. Вхідний файл має містити списки координат заданих поіменованих точок за кожним кадром, список визначуваних напрямків та/або кутів, опційно параметри налаштування: розмір вікон згладжування і усереднення показників, кількість кадрів на секунду, норми відхилення для аналізу викидів і малих артефактних коливань.

2. Обрахунок результатів.

Здатність обробляти вхідні дані згідно поставленого завдання і характеру даних, як то визначати напрямки у вигляді коефіцієнтів рівнянь прямих, кути між ними, змінення їх у часі, швидкості, прискорення, температурні ізотерми, різниці температур у точках, тощо.

3. Підтримка бібліотек numpy, pandas, sciKitLearn, SciPy.

Для виконання математичної обробки вхідних і проміжних даних слід за наявності використовувати методи реалізовані у Python бібліотеках для математичних операцій, обробки даних та машинного навчання.

4. Зручність використання.

Можливість інтеграції з API програмних систем для телемедицини.

5. Розширюваність.

Можливість підключення додаткових та заміни наявних модулів для розширення функціональних можливостей сервісу.

4.4.4 Нефункціональні вимоги

1. Продуктивність.

Швидке оброблення медичних запитів, оптимальна робота з великими даними.

2. Безпека та конфіденційність.

Шифрування каналів передачі інформації за протоколом https при роботі у якості сервісу з API.

3. Надійність

Стійкість до невірної форми вхідних даних із відправленням відповідних змістовних попереджень стороні відправника, автоматичне резервування даних та перезапуск сервісу у разі виникнення помилки.

4. Масштабованість.

Можливість збільшення обчислювальних ресурсів або переходу до хмарних платформ.

5. Супровід.

Наявність документації, інструкцій з роботи з API, формату вхідних даних, налаштування, розгортання та оновлення, доступна підтримка.

4.4.5 Технологічні аспекти.

1. Підходи та алгоритми математичної обробки:

- Інструментарій numpy, pandas, sciKitLearn, SciPy для маніпуляцій даними, обчислення усереднень, згладжувань, похідних, знаходження екстремумів, поліноміальної апроксимації, задач статистичної обробки.
- Інструменти аналізу зображень для визначення областей заданого діапазону змінності інтенсивностей у матриці пікселів.
- сервіси для реалізації API сервісу, як то FasAPI, Flask і.п..

2. Варіанти реалізації.

- ✓ Self-hosted інфраструктура: власні обчислювальні потужності на базі серверного обладнання.
- ✓ Хмарні платформи (API-провайдери)
- ✓ Google Cloud або подібні сторонні ресурси.

4.4.6. Етапи реалізації.

1. Аналіз суті вирішуваних задач:

- Аналіз і узгодження структури вхідних даних.
- Встановлення характерних напрямків і кутів для визначення для певних типів вправ, а також даних, що визначатимуться по тепловізійних зображеннях.
- Підбір інструментарію для програмної реалізації.

2. Розроблення дослідного зразка:

- Створення відповідних програмних обчислювальних модулів.
- Налаштування параметрів роботи програм.
- Тестування роботи програм і перевірка результатів їх роботи.
- Створення інтерфейсу взаємодії з API.
- Оптимізація обчислень за потреби та для можливості масштабування.

3. Розгортання та тестування:

- Вибір варіанту реалізації: self-hosted або хмарне рішення.

- Тестування продуктивності, безпеки, стійкості до навантажень.

4. Інтеграція у робоче середовище:

- Налаштування зручного API інтерфейсу під задану медичну програмну систему.
- Організація навчання та ознайомлення з системою персоналу медичних установ.

5. Підтримка та розвиток:

- Регулярне оновлення документації.
- Можливість виправлення помилок (у разі виявлення), вдосконалення і розширення функціоналу.

4.4.7 Документація і висновки.

- Програмна документація – опис модуля, його архітектури, використаних інструментів (в остаточний науково-технічний звіт).
- Розділ в Настанову користувача (покрокові інструкції для лікарів).
- Технічний опис для розгортання, оновлення, моніторингу та масштабування системи (в інструкцію адміністратора на ТДП Замовнику).

У результаті виконання буде розроблено і впроваджено розрахунковий сервіс для задач телемедицини, що здатен:

- визначати параметри постави і рухомості суглобів за даними, фото, відео та даних, отримуваних із датчиків.
- визначати положення ізотерм на тепловзійному зображенні пацієнта, робити аналіз відповідних даних у діагностичних цілях.
- використовувати сучасні методи обробки і аналізу даних, реалізовані у Python бібліотеках numpy, pandas, sciKitLearn, SciPy та ін.
- спростити і частково автоматизувати роботу лікаря у зручному форматі.

РОЗДІЛ 5. ВИМОГИ ДО ПЕРСОНАЛЬНОГО ШІ ПОМІЧНИКА

5.1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

5.1.1 Мета

Створити персональний ШІ помічник у вигляді інтелектуальної системи, яка надаватиме рекомендації, пояснення та аналіз медичних даних із використанням сучасних методів та засобів штучного інтелекту (ШІ), включно з великими мовними моделями (BMM / LLM), технологіями онтологічного інжинірингу та підходами Retrieval-AugmentedGeneration (RAG) та Retrieval Interleaved Generation (RIG) для:

- Лікарів первинної, спеціалізованої та реабілітаційної медицини.
- Пацієнтів, які зацікавлені в отриманні корисних медичних порад та інформації.

- Студентів та інтернів медичних спеціальностей (медичних наук, реабілітаційної медицини, суміжних напрямків).

5.1.2 Завдання

Для реалізації мети потрібно виконати такі завдання:

1) Аналіз та обробка медичних даних:

- Автоматизований збір і структуризація даних.
- Інтеграція інформації з різних медичних джерел, у т.ч. електронних медичних карт (ЕМК).
- Забезпечення безпеки та конфіденційності даних відповідно до чинного законодавства та етичних норм.

2) Розроблення ядра ШІ-помічника:

- Використання ВММ, вкладання слів (wordembeddings) та елементів онтологічного інжинірингу (онтологічних структур RDF/XML, KnowledgeGraphs).
- Модуль створення запитів до зовнішніх джерел знань, зокрема з використанням підходу RIG – послідовна генерація з переривчастим пошуком.
- Застосування алгоритму RAG – генерація з доповненням через пошук, для підвищення якості згенерованих відповідей шляхом динамічного пошуку релевантної інформації.

3) Інтерфейси та функціональність:

- Налаштування інтуїтивного користувацького інтерфейсу для лікарів, пацієнтів і студентів.
- Надання рекомендацій, на медичні запити та навчальних матеріалів.
- Можливість розгортання у двох варіантах:
 1. **Self-hosted** інфраструктура (власний сервер, зокрема Supermicro SYS621P 2U, LGA4677, Intel C741, DDR5, 2x1Gb Lan, 2x1200W, 2 x CPU IntelXeonSilver 4514Y, 128Gb DDR5 ECC RDIMM, 2 x 1,92Tb SSD) з інструкційно-налаштованими відкритими моделями (зокрема, Gemma 3 family, MistralSmallfamily, LlamaFamily, Phifamily, OpenBioLLM) та метод RAG.
 2. **З використанням Хмарних Платформ (API-провайдерів хмарних послуг у сфері ШІ):** OpenAI API, OpenAI GPTs, Google AI Gemeni API, Mistral AI API тощо.

4) Інтеграція з існуючими системами:

- Часткова синхронізація з медичними інформаційними системами (МІС).
- Можливість розширення під потреби конкретних медичних закладів (онлайн-сервіси, телемедицина, навчальні портали).

5.2. ВИМОГИ ДО ПОМІЧНИКА

5.2.1 Функціональні вимоги.

1. **Аналіз медичних даних.**
Система повинна розуміти та обробляти базові та спеціалізовані медичні терміни, підтримувати семантичний пошук (через RDF/XML або KnowledgeGraphs та дистрибутивно-семантичні моделі).
2. **Генерація рекомендацій.**
Здатність надавати персоналізовані підказки лікарям у діагностиці й лікуванні, а також відповідати пацієнтам на загальні запити щодо здоров'я та студентам – щодо навчальних матеріалів.
3. **Підтримка сценаріїв RAG та RIG.**
Для пошуку зовнішніх джерел інформації та формування релевантних відповідей.
4. **Зручність використання.**
Інтерфейс, який підтримує розмовний формат – чат.
5. **Розширюваність.**
Можливість підключення додаткових модулів (наприклад, нових джерел знань через MCP – Model Context Protocol – це відкритий протокол, який забезпечує безперешкодну інтеграцію між додатками LLM і зовнішніми джерелами даних та інструментами; аналітичних інструментів).

5.2.2 Нефункціональні вимоги.

1. **Продуктивність.**
Швидке оброблення медичних запитів, оптимальна робота з великими даними.
2. **Безпека та конфіденційність.**
Відповідність нормам зберігання персональних даних (GDPR, HIPAA тощо).
Шифрування каналів передачі інформації за протоколом https.
3. **Надійність.**
Стійкість до відмов, автоматичне резервування даних.
4. **Масштабованість.**
Можливість збільшення обчислювальних ресурсів або переходу до хмарних платформ.
5. **Супровід.**
Наявність документації, інструкцій з розгортання та оновлення, доступна підтримка.

5.3. ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.

5.3.1 Підходи та алгоритми III:

- Великі мовні моделі – для обробки та розуміння природної мови (медична термінологія, клінічні алгоритми).
- Word embeddings – для семантичного аналізу тексту та пошуку семантично близьких медичних понять.

- Онтологічне інжиніринг (RDF/XML або KnowledgeGraphs) – для семантичного опису та збереження медичних знань.
- Retrieval-Augmented Generation– для доповнення відповідей актуальною інформацією, що зберігається у зовнішніх джерелах.
- Retrieval Interleaved Generation (RIG) – для формування запитів до бази фактів або сховища знань у процесі генерації відповіді.

5.3.2 Варіанти реалізації.

1. Self-hosted інфраструктура:

- Власні обчислювальні потужності на базі серверного обладнання Supermicro.
- Розгортання інструкційно-налаштованих відкритих (open-source) моделей:
 - Gemma 3 family (зокрема, medgemma-27b-text-it) від GoogleDeepmind
 - Mistral Smallfamily від Mistral AI SAS
 - Llama Family від Meta AI
 - Phifamily від Microsoft
 - OpenBio LLM
- Зв'язка з RAG для комбінованого пошуку та генерації відповідей.

2. Хмарні платформи (API-провайдери):

- **OpenAI API, OpenAI GPTs** – для створення спеціалізованих GPT-моделей (налаштування під медичну тематику).
- **Google AI Gemini API**– інтеграція алгоритмів від Google.
- **Mistral AI API**– для використання потужностей Mistral AI.

5.4 ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ.

1. Підготовка даних:

- Збір, аналіз та структурування історичних медичних даних.
- Підготовка індексів для ефективного пошуку інформації (для RAG/RIG).

2. Розроблення дослідного зразка:

- Налаштування моделі (LLM, embeddings, спеціалізовані промпти).
- Тестування ключових функціональних можливостей (генерація рекомендацій, відповіді на запити).

3. Інтеграція RAG / RIG:

- Впровадження модуля динамічного пошуку для доповнення відповідей.
- Розроблення механізму формування мовних запитів для зчитування фактів із KnowledgeGraphs.

4. Розгортання та тестування:

- Вибір варіанту реалізації: self-hosted або хмарне рішення.
- Тестування продуктивності, безпеки, стійкості до навантажень.

5. Впровадження у робоче середовище:

- Налаштування зручного інтерфейсу для різних категорій користувачів (лікар, пацієнт, студент).
- Організація навчання та ознайомлення з системою персоналу медичних установ.

6. Підтримка та розвиток:

- Регулярне оновлення бази знань медичної документації.
- Можливість вдосконалення моделей (fine-tuning) за новими даними.

5.5. ВИМОГИ ДО ДОКУМЕНТАЦІЇ ТА ВИСНОВКИ

- Програмна документація – опис модуля, його архітектури, використаних інструментів (розділ в остаточний науково-технічний звіт).
- Розділ в Настанову користувача – покрокові інструкції для лікарів, пацієнтів і студентів.
- Розділ в Інструкцію адміністратора – технічні деталі для розгортання, оновлення, моніторингу та масштабування системи.

У результаті буде розроблений і впроваджений персональний ШІ помічник, що здатен:

- Обробляти великий масив медичних даних та надавати відповіді в контексті заданих запитів.
- Використовувати сучасні методи ШІ (LLM, RAG, Knowledge Graphs, word embeddings) задля покращеної якості та релевантності рекомендацій.
- Задовольняти потреби різних типів користувачів (лікар, пацієнт, студент) у зручному та безпечному форматі.

РОЗДІЛ 6. ПЕРЕВАГИ РОЗРОБКИ

6.1. У ГАЛУЗІ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ

Використання автоматизованих розрахункових сервісів у галузі телемедицини має низку переваг:

1. Можливість керованого контролю виконання пацієнтом вправ за даними відеозаписів.

Розрахункові сервіси здатні аналізувати дані обробки фото і відео, а також датчиків та генерувати формалізовані кількісні описи і оцінки рухливості. Аналіз інфрачервоних зображень для оцінки нерівномірності температури тіла пацієнта має перспективне

діагностичне значення для виявлення локалізації запалень, затримок кровообігу та інших діагностичних даних.

2. Автоматизація визначення діагностичних параметрів

Правильно налаштовані розрахункові сервіси дозволяються спростити визначення цілої низки показників, уникаючи суб'єктивних факторів, та неуважності. Зменшується необхідний час для діагностичного аналізу і отримання висновків.

3. Покращена здатність до узагальнення та систематизації

Отримувані дані можна зберігати у базах і далі використовувати у цілях медичної статистики, побудов ШІ-моделей, прогнозування розвитку хвороби та/або одуження пацієнта.

4. Висока швидкість обробки інформації

Лікар зможе швидко отримати зрозумілу і точну інформацію, в тому числі віддалено.

5. Поліпшена доступність і персоналізація

Робота сервісів може бути налаштована і оптимізована, як під конкретний комплекс задач, та і під конкретного пацієнта та його особливості.

6. Можливість подальшого вдосконалення та розвитку

Обчислювальні сервіси, можна розвивати, змінювати, доповнювати, адаптувати їх під інші типи вхідних даних і вирішувати задачі. Це особливо важливо, оскільки медицина постійно розвивається, й інформація швидко оновлюється.

Таким чином, впровадження розрахункових сервісів для діагностики у телемедичних системах відкриває широкі можливості для надання високоякісних консультацій, допомоги у клінічній практиці, реабілітації після травм, а також при навчанні студентів медичного профілю. Використання розрахункових сервісів підвищує рівень автоматизації й точності в опрацюванні діагностичних медичних даних, створенню і накопиченню їх відповідних масивів, що сприяє оптимізації роботи медичних фахівців та покращує обслуговування пацієнтів.

У підсумку, все це сприятиме підвищенню якості медичних послуг, допомагаючи лікарям швидше приймати обґрунтовані висновки на основі отриманих діагностичних даних.

6.2. У ГАЛУЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Великі мовні моделі (ВММ), або LLM (LargeLanguageModels), є одним із ключових технологічних рушіїв у сфері ШІ для обробки природної мови. Використання ВММ у розробленні ШІ-помічника в медичній галузі має низку переваг:

1. Розуміння медичної термінології.

ВММ здатні аналізувати та генерувати тексти, що містять складну медичну термінологію та клінічні описи. Завдяки попередньому навчанні на великих корпусах текстових даних (наукові статті, навчальні матеріали, звіти про клінічні дослідження), модель розуміє контекст і коректно обробляє вузькопрофільні медичні запити.

2. Гнучкість у роботі з різними користувачами

Моделі дозволяють адаптуватися під специфічні потреби лікарів, пацієнтів та студентів. Наприклад, лікарям потрібен докладний клінічний опис і диференціальна діагностика захворювань, водночас пацієнти шукають зрозумілу та доступну інформацію про стан здоров'я. ВММ забезпечує різнорівневу деталізацію відповідей залежно від цільової аудиторії.

3. Покращена здатність до узагальнення та систематизації

Завдяки великим обсягам даних, на яких навчаються ВММ, вони вміють узагальнювати та систематизувати знання. Це дає змогу ШІ помічнику об'єднувати інформацію з різних джерел (бази знань, медичні статті, електронні медичні карти) та надавати вичерпні відповіді на складні багатокомпонентні запити.

4. Висока швидкість обробки інформації

У випадках, коли лікар чи пацієнт потребує оперативної відповіді (наприклад, уточнити дозування препарату чи перевірити сумісність ліків), ШІ помічник на базі ВММ зможе швидко віднайти відповідну інформацію в базі знань або в релевантних зовнішніх джерелах та сформулювати зрозумілу відповідь.

5. Адаптація під методи Retrieval-Augmented Generation (RAG) та онтологічний підхід

ВММ ефективно використовують технології додаткового пошуку (RAG) та онтологічні бази, такі як RDF/XML чи Knowledge Graphs. Це дозволяє динамічно добувати найактуальнішу інформацію перед формуванням відповіді, уникаючи застарілих або неповних даних.

6. Поліпшена доступність і персоналізація

ШІ-помічник здатен “розмовляти” з користувачем зручними каналами — від веб-інтерфейсів до мобільних застосунків, а також враховувати індивідуальний контекст: історію хвороби, алергії, демографічні показники. Завдяки цьому покращується персоналізований підхід до консультацій і рекомендацій.

7. Можливості подальшого навчання та розвитку

ВММ можна донавчати на специфічному корпусі медичних текстів (клініко-статистичних довідниках, локальних протоколах лікування), поступово підвищуючи точність та релевантність відповідей. Це особливо важливо, оскільки медицина постійно розвивається, й інформація швидко оновлюється.

Отже, впровадження великих мовних моделей у медичний ШІ помічник відкриває широкі можливості для надання високоякісних консультацій, допомоги у клінічній практиці та навчанні. Використання ВММ підвищує рівень автоматизації й точності в опрацюванні великого масиву медичних даних, що сприяє оптимізації роботи медичних фахівців та покращує обслуговування пацієнтів.

У підсумку, ШІ помічник сприятиме підвищенню якості медичних послуг, допомагаючи лікарям швидше приймати зважені рішення, а також надасть пацієнтам і студентам доступ до верифікованих і зрозумілих рекомендацій.

Список посилань

1. НДР № 365/1796 від 28.05.2025 року «Розроблення дослідного зразка експертної системи підтримки прийняття рішень на основі штучного інтелекту», Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, (№ держреєстрації 0125U003665), <https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2025-05-13-012069-a-c1>, <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0125U003665>
2. Вакуленко Д.В., Палагін О.В., Сергієнко І.В., Стецюк П.І. Алгоритмізація та оптимізаційні моделі пацієнтоцентричних реабілітаційних програм. *Кібернетика та системний аналіз*. 2024. Том 60. №5. С. 62–81.
3. Стецюк П.І., Вакуленко Д.В., Семикопна Т.В. Алгоритми оптимального вибору варіантів для одного спеціального класу задач. *Проблеми керування та інформатики*. 2024. №5. С. 5–17.
4. Хмарна платформа пацієнт-центричної телереабілітації онкологічних хворих на основі математичного моделювання: колект. монографія / Палагін О.В., Стецюк П.І., Сергієнко І.В., Владимиров О.А., Вакуленко Д.В., Будник М.М., Малахов К.С., Семикопна Т.В., Симонов Д.І., Сивак О.В; за ред. Палагіна О. В., Стецюка П.І.; Національний фонд досліджень України, Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України, Київ, 2024. 387 с. ISBN 978-617-8247-40-9, <https://doi.org/10.34229/mono.palagin.24.1>
5. Fourer R., Gay D., Kernighan B. AMPL, A Modeling Language for Mathematical Programming. Belmont: Duxbury Press, 2003. 517 p.
6. Gurobi Optimization, Inc., Gurobi Optimizer Reference Manual, 2014. <http://www.gurobi.com/> (accessed: 01.06.2024)
7. Шор Н.З. Алгоритмы последовательной и негладкой оптимизации: Сб. избр. тр. – Кишинэу: Эврика, 2012. – 272 с.
8. Стецюк П.І., Будник М.М., Сенько І.О., Стовба В.О., Чайковський І.А. Використання методу еліпсоїдів для вивчення зв'язків у медичних даних. *Cybernetics and Computer Technologies*. 2023. 3. С. 23–43.
9. Stetsyuk P., Stovba V., Senko I., Chaikovsky I. Using of Ellipsoid Method and Linear Regression with L1-Regularization for Medical Data Investigation. Proceedings of the 4th International Workshop of IT-professionals on Artificial Intelligence (ProfIT AI 2024). Cambridge, MA, USA, September 25-27, 2024
10. Prineas, R. J., Crow, R. S. & Zhang, Z. M. The Minnesota Code Manual of Electrocardiographic Findings (Including Measurement and Comparison with the Nova code: Standards and Procedures for Measurement in Epidemiologic and Clinical Trials) 277–324 (Springer, 2009)

Technical Specifications for the Development of a Prototype of an Expert Decision-making Support System based on Artificial Intelligence

Mykola Budnyk^[0000-0002-4020-0213], Kyrylo Malakhov^[0000-0003-3223-9844], Vladyslav Kaverynskyi^[0000-0002-6940-579X], Oleksandr Palagin^[0000-0003-3223-1391], Petro Stetsyuk^[0000-0003-4036-2543], Viktor Stovba^[0000-0003-3023-5815], Illya Chaikovskiy^[0000-0002-4152-0331], Olha Khomiak^[0000-0002-5384-9070], Dariia Nikitiuk^[0000-0002-9639-5232]

V.M. Glushkov Institute of Cybernetics, NAS of Ukraine, Academician Glushkov Ave. 40,
Kyiv, 03187, Ukraine

budnykmykola@gmail.com

Abstract. The relevance of the work is due to the rapid development of generative artificial intelligence (AI), in particular large language models (LLM) and their implementation in all spheres of public life. One of the potentially important areas of application is medicine and healthcare, where the accuracy and timeliness of patient diagnosis or treatment is of crucial importance. The developed Technical Specifications contain a detailed description of the requirements for the structural and functional characteristics of the expert system (ES), algorithms and mathematical models for supporting patients and optimizing their treatment or rehabilitation trajectories. In particular, the grounds for its creation, the purpose and sources of development, and the tasks that the ES solves are highlighted. A list of regulatory and technical documents that regulate the requirements for development is selected. The main requirements for the ES are formulated, including composition requirements, requirements for purpose, medical requirements, requirements for quality and responsible use of AI.

Specific requirements for patient support algorithms are established, in particular, requirements for algorithms for building patient-centric rehabilitation programs, requirements for decision support algorithms for predicting a patient's condition using LASSO regression, requirements for ECG diagnostic algorithms, requirements for joint mobility assessment tools, requirements for analyzing thermal imaging images of a patient. An essential aspect of the Technical Specifications is the presence of requirements for an AI-based personal assistant, which include goal and task setting, functional and non-functional requirements, technological aspects, implementation stages, and documentation requirements. Finally, the advantages of the proposed ES from the point of view of telemedicine and AI are determined.

Keywords: large language models, artificial intelligence, technical specifications, expert system, telemedicine, tediagnosis.